

لیبرال دموکراسی آمریکا
از هژمونی گرایی تا افول

نویسنده: دکتر رضا عابدی گناباد

- سرشناسنامہ عابدی گناباد، رضا، ۱۳۶۳ -
- عنوان و نام پدید آور لیبرال دموکراسی آمریکا؛ از ہژمونی گرای تا
- افول / نویسندہ رضا عابدی گناباد؛ ویراستاران فاطمہ میری کلاہ کج، فاطمہ
- دانشور محمد زادگان.
- مشخصات نشر مشہد: طنین قلم، ۱۳۹۸.
- مشخصات ظاہری ۲۳۵ ص.
- سبک ۹۷۸-۶۰۰-۸۷۶۰۹۷-۹
- معیت فہرست نویسی .. فیفا
- یادداشت .. نام
- موضوع: آزاد راہی -- ایالات متحدہ
- موضوع: Liberalism -- United States
- موضوع: دموکراسی -- ایالات متحدہ
- موضوع: Democracy -- United States
- موضوع: ہژمونی -- ایالات متحدہ
- موضوع: Hegemony -- United States
- موضوع: ایالات متحدہ -- سیاست و حکومت -- قرن ۲۱ م.
- موضوع: United States -- Politics and government -- 21st century
- ردہ بندی کنگرہ ۲/۵۷۴JC
- ردہ بندی دیوبی ۱۱۳۰۹۷۳/۳۲۰
- شمارہ کتابشناسی ملی .. ۶۰۱۱۰۸۸

● لیبرال دموکراسی آسرید از هژمونی گرایی تا افول

● نویسنده: رضا عابدی گناباد

● ویراستاران: فاطمه میری کلاه کج، اسماء دانش محمدزادگان

● ناشر: انتشارات طنین قلم

● صفحه آرای: شیما طاهریون

● نوبت چاپ: قطع رقعی / چاپ اول، ۱۳۹۹

● شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۷۶۰۹۷-۹

● قیمت: ۵۰۰۰۰ تومان

● نشانی ناشر: Taninghalamyahoo.com

● شماره تلفن: ۰۹۱۹۵۸۹۳۹۸۵

● فروشگاه اینترنتی کتاب: www.ketab.ir/taninghalam

۹	فصل اول: تعریف لیبرال دموکراسی
۱۳	نخست - لیبرالیسم
۱۵	نخست - الف - تعاریف مبانی لیبرالیسم
۳۱	نخست - ب - انواع لیبرالیسم
۳۵	نخست - ج - مراحل تاریخی لیبرالیسم
۳۷	دوم - دموکراسی
۴۳	دوم - الف - اشکال دموکراسی
۴۴	دوم - ب - شرایط دموکراسی
۴۶	دوم - ج - تاریخچه دموکراسی
۴۸	دوم - د - ارزیابی و نقد دموکراسی
۵۱	سوم - لیبرال دموکراسی
۶۵	فصل دوم: شکل‌گیری و تداوم امپریالیسم و هژمونی آمریکا
۶۷	نخست - پیدایش و پیشرفت مستعمره سلطه‌گر
۷۱	دوم - قرن آمریکایی و الگوی لیبرال دموکراسی
۹۱	سوم - مداخله‌گری نظامی و نفوذ فرهنگی
۱۱۷	فصل سوم: افول هژمونی و امپراتوری
۱۱۹	نخست - مدینه فاضله گذشته و نشانه‌های افول آن

- دوم - شکست شعار «تغییر» و نمایش آمریکای ضعیف در دوران باراک اوباما ۱۵۰
- سوم - پیروزی شعارهای «احیای آمریکای قدرتمند» ۱۵۹
- سوم - الف - یکجانبه‌گرایی و انزوای بین‌المللی آمریکا در دوران ترامپ ۱۷۸
- سوم - ب - آیا ترامپ یک ضدسیستم بود؟ ۲۰۱
- چهارم - افول قدرت آمریکا و نظم جهانی آینده ۲۰۴
- فرجام ۲۰۹
- فهرست منابع ۲۱۵

مقدمه

مقام معظم رهبری.
امروز لیبرال دموکراسی غربی به همان اندازه در دنیای اسلام رسوا و منفور است که
سوسیالیسم و کمونیسم دیروز شرق.
(بیانات در سومین کنفرانس جهانی حقوق مردم فلسطین، ۱۳۸۵/۰۱/۲۵)

تلاش برای هژمونیسم و قدرت برترشدن سده بیست دولت‌ها از رویه‌های
مختلفی برای دستیابی به آن استفاده کنند. گاهی با تقویت قدرت اقتصادی
و گاهی نظامی و گاهی قدرت نرم و فرهنگی. آمریکا به عنوان قدرت برتر
نظام بین‌الملل بعد از فروپاشی شوروی، برای کسب هژمونی و حاکمیت از هر
وسیله‌ای استفاده نمود. این کشور در کنار تقویت قدرت خود در ابعاد مختلف
نرم و سخت، سلطه‌گری و هژمونی خود را در پوششی به ظاهر موجه به نام
لیبرال دموکراسی معرفی و اعمال می‌کرد. لیبرال دموکراسی معمول‌ترین نظام
سیاسی در غرب است. و اگرچه هیچ تعریف جامعی از لیبرال دموکراسی

وجود ندارد اما در واقع حاصل رهایی انسان از قید و بند ارزش‌های خاص و رهاسازی انسان از قیودی بود که قرون و اعصار گذشته آن را ایجاد کرده بود. لیبرال دموکراسی به عنوان مبنای فکری و پایه اساسی تمدن غرب، تاکنون مورد توجه بسیاری از صاحب‌نظران دانشگاهی، تحلیل‌گران و پژوهشگران قرار گرفته است. برخی آثار در جایگاه تعریف و دفاع از آن پرداخته‌اند و برخی آثار ناقضات و نقاط ضعف آن را بررسی نمودند. برای مثال، به دنبال فوکویاما، ده‌ای کوشیده‌اند تا نشان دهند، جامعه‌ای رضایت‌بخش‌تر از جامعه لیبرال دموکراسی نه وجود دارد، و نه مفید است. و برخی نیز مثل استفان کوهن معتقدند رنج لیبرالیسم روبه‌پایان است.

اثر پیش‌رو در دسته دوم و نقد از امپریالیسم لیبرال دموکراسی قرار می‌گیرد، با این حال برخلاف سایر پژوهش‌هایی که تمرکزشان صرفاً بر ارزیابی مفهومی و نقادی از منطق، اصول لیبرال دموکراسی می‌باشند، این پژوهش به بررسی سیاست‌ها، تصمیم‌گیران، و واقع عملکرد منفی برآمده از منطق لیبرال دموکراسی می‌پردازد. ضمن اینکه از یکسو چگونگی رواج یافتن و در واقع سلطه یافتن آن را در ابعاد مختلف اقتصادی، نظامی و فرهنگی بررسی می‌نماید؛ از سوی دیگر روند انحطاط و انقراض آن را در قالب سیاست‌ها و عملکردهای غیراخلاقی و غیرمنطقی نمایان می‌نماید.

در فصل اول این کتاب سعی شده است تا زمینه‌ساز به مفاهیمی چون لیبرالیسم و دموکراسی و بررسی انواع و شرایط آن با تعریف دقیق‌تری از لیبرال دموکراسی ارائه گردد. فصل دوم دربرگیرنده تاریخچه پیدایش و پیشرفت آمریکاست. از وضعیت مستعمرگی تا تبدیل شدن به الگوی موفق لیبرال دموکراسی. و این پیشرفت به هژمونیک و سلطه‌گری نیز رسید، تا جایی که این الگوی موفق لیبرال دموکراسی می‌توانست برخلاف برخی مبانی به ظاهر صلح‌جویانه‌اش اقدام به مداخله نظامی و جنگ افروزی کند.

در فصل سوم که بحث مرکزی نوشتار است در پرتو مباحث ذکر شده در دو فصل قبل، نشانه‌های افول هژمونی و امپراتوری لیبرال دموکراسی آمریکا با تأکید بر دوره باراک اوباما و دونالد ترامپ مورد واکاوی قرار گرفته است. بررسی شعارهای اصلی این رؤسای جمهور (چه شعار تغییر به آمریکای جدید و چه شعار احیای آمریکای قدیم) و تطابق آنها با عملکرد و خروجی متناقض در سیاست خارجی نتیجه‌گیری یکسانی را بدست می‌داد که با وجود حاکمیت منطقه لیبرال دموکراسی بر کاخ سفید، تغییر رؤسای جمهور و شعارها نمی‌تواند این تعارض میان سیاست‌های اعلانی و اعمالی را برطرف کند. در انتهای این فصل همچنین به صورت مختصر به تبیین نظم جهانی پس از افول هژمونی آمریکا و پیدایش قدرت‌های نوظهور در عرصه جهانی و منطقه‌ای که چالشگر وضع موجود هستند، اشاره گردیده است.

در پایان از زحمات سانه فاطمه میری کلاه کج و فاطمه دانشور محمدزادگان که در ویراست علمی و ادبی اثر مشارکت داشتند کمال تشکر را دارم. همچنین بر خود لازم می‌دانم از تلاش‌های سرکار خانم فریده سلطانی مدیر انتشارات وزین «طنین قلم» و راهنمایی‌های اساتید بزرگوارم دکتر احمد نادری و دکتر ابراهیم فیاض نیز قدردانی کنم. بدون شک این نوشته نیز مثل هر اثر دیگری خالی از عیب و نقص نیست. بنابراین از تمامی خوانندگان گرامی و به‌ویژه اساتید و پژوهشگران گرامی تقاضا دارم با گوشه‌زد کردن این موارد در اصلاح و تکمیل آن سهیم باشند.

رضا عابدی گناباد

دکتری سیاست‌گذاری فرهنگی و

مدرس دانشگاه آزاد اسلامی مشهد